

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

9. prosince 2014*

„Kasační opravný prostředek — Petice předložená Evropskému Parlamentu — Rozhodnutí odložit petici — Žaloba na neplatnost — Pojem „napadnutelný akt““

Ve věci C-261/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 8. května 2013,

Peter Schönberger, s bydlištěm v Lucemburku (Lucembursko), zastoupený O. Maderem, Rechtsanwalt,

účastník řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatel),

příčemž dalším účastníkem řízení je:

Evropský parlament, zastoupený U. Rössleinem a E. Waldherr, jako zmocněnci,

žalovaný v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, A. Tizzano, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot (zpravodaj), předsedové senátů, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, A. Prechal, E. Jarašiūnas C. G. Fernlund a J. L. da Cruz Vilaça, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 17. července 2014,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se P. Schönberger domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie, Schönberger v. Parlament (T-186/11, EU:T:2013:111, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál odmítl pro nepřijatelnost jeho žalobu na neplatnost rozhodnutí ze dne 25. ledna 2011 (dále jen „sporné rozhodnutí“), jímž Petiční výbor Evropského parlamentu (dále jen „Petiční výbor“) ukončil projednání petice, kterou dotyčný předložil.

Skutečnosti předcházející sporu

- 2 Dne 2. října 2010 předložil P. Schönberger, bývalý úředník Parlamentu, na základě článku 227 SFEU Parlamentu petici, v níž požadoval, aby Parlament přijal opatření související s jeho osobním postavením úředníka Parlamentu, v návaznosti na doporučení Evropského veřejného ochránce práv.
- 3 Sporným rozhodnutím Petiční výbor oznámil navrhovateli, že jeho petice byla v souladu s jednacím řádem Parlamentu prohlášena za přípustnou, že bude postoupena generálnímu řediteli pro personál a že projednání petice tímto končí.

Žaloba k Tribunálu a napadený rozsudek

- 4 Žalobou došlou kanceláři Tribunálu dne 26. března 2011 se P. Schönberger domáhal zrušení sporného rozhodnutí. Na podporu své žaloby tvrdil, že obsah jeho petice nebyl posouzen, přestože Petiční výbor dospěl k závěru o její přípustnosti. Parlament vznesl námitku nepřijatelnosti. Podpůrně navrhoval zamítnutí žaloby jako neopodstatněné.
- 5 Napadeným rozsudkem Tribunál žalobu jako nepřijatelnou odmítl, a to z důvodu, že sporné rozhodnutí není aktem napadnutelným žalobou na neplatnost.
- 6 V bodech 16 a 19 napadeného rozsudku Tribunál uvedl, že ačkoli se rozhodnutí o odložení petice pro nepřijatelnost dotýká práva dotyčných předložit petici, totéž neplatí pro rozhodnutí o tom, jak má být naloženo s peticí, jež byla prohlášena za přípustnou, neboť toto rozhodnutí spadá do oblasti politického posouzení, jež nepodléhá přezkumu unijního soudu.
- 7 Tribunál z toho v bodě 23 napadeného rozsudku vyvodil závěr, že jelikož petice byla v projednávané věci prohlášena za přípustnou, sporné rozhodnutí nemůže podstatným způsobem změnit právní postavení navrhovatele, ani se dotknout jeho zájmů. Aniž rozhodl o ostatních žalobních důvodech, dospěl tudíž Tribunál k závěru o nepřijatelnosti žaloby a rozhodl, že navrhovatel ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Parlamentem.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 8 P. Schönberger navrhuje, aby Soudní dvůr:
 - napadený rozsudek zrušil;
 - žalobě podané v prvním stupni znějící na zrušení sporného rozhodnutí vyhověl a
 - uložil Parlamentu náhradu nákladů řízení.
- 9 Parlament navrhuje, aby Soudní dvůr:
 - kasační opravný prostředek zamítl a

— uložil navrhovateli náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 10 Na podporu svého kasačního opravného prostředku uplatňuje navrhovatel čtyři důvody. První důvod vychází ze zkresení skutkového stavu. Tribunál ve shrnutí obsahu sporného rozhodnutí neuvedl, že Parlament neposoudil obsah petice. V rámci druhého důvodu navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že rozhodl, že by petiční právo navrhovatele bylo omezeno, a tudíž by jeho právní postavení mohlo být dotčeno pouze odmítnutím petice jako nepřípustné. Třetí důvod vychází z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku, jelikož se Tribunál nevyjádřil k nedostatku odůvodnění sporného rozhodnutí. Konečně čtvrtým důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatel Tribunálu vytýká, že neodpověděl na jeho žalobní důvod týkající se nemožnosti prezentovat svoji věc před Petičním výborem.
- 11 Parlament navrhuje, aby důvody kasačního opravného prostředku uplatněné navrhovatelem byly odmítnuty jako nepřípustné nebo zamítnuty jako zjevně neopodstatněné.
- 12 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku, který je třeba zkoumat jako první, navrhovatel tvrdí, že Tribunál jeho žalobu na neplatnost neprávem odmítl jako nepřípustnou. Namítá, že rozhodnutí, kterým Petiční výbor poté, co souhlasil s jejím projednáním, rozhodne o petici tím způsobem, že ji stejně jako v projednávané věci postoupí generálnímu řediteli Parlamentu pro personál, je rozhodnutím, které nepříznivě zasahuje do právního postavení dotčeného, a je tudíž napadnutelné žalobou na neplatnost.
- 13 V této souvislosti je třeba připomenout, že z článku 263 prvního pododstavce SFEU vyplývá, že Soudní dvůr přezkoumává legalitu aktů Parlamentu, které mají právní účinky vůči třetím osobám. Akty, které mohou být předmětem žaloby na neplatnost, jsou opatření s právně závaznými účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení (viz zejména rozsudek IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264).
- 14 Petiční právo je upraveno v čl. 20 odst. 2 písm. d) SFEU, v čl. 24 druhém pododstavci SFEU a v článku 227 SFEU, jakož i v článku 44 Listiny základních práv Evropské unie. Ze všech zmíněných ustanovení vyplývá, že toto právo patří k základním právům a je vykonáváno za podmínek stanovených v článku 227 SFEU.
- 15 Podle článku 227 SFEU mají právo předložit petici nejen občané Unie, ale obecně každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě. Toto právo může být vykonáváno individuálně či kolektivně. Petice se musí týkat některé „oblasti činností Unie“ a musí se „přímo“ dotýkat toho, kdo ji předkládá.
- 16 K otázce, zda to či ono rozhodnutí přijaté Petičním výborem nebo samotným Parlamentem na základě petice může být předmětem žaloby na neplatnost, je zaprvé nutno podotknout, že žádné z ustanovení Smlouvy o FEU zmíněných v bodě 14 tohoto rozsudku nestanoví v petiční oblasti rozhodovací pravomoc Parlamentu.
- 17 Petiční právo je nástrojem účasti občanů na demokratickém životě Unie. Jedná se o jeden ze způsobů přímého dialogu mezi občany Unie a jejich zastupiteli.
- 18 Povaha vztahů mezi Parlamentem a těmi, kdo se na něj prostřednictvím peticí obracejí, je potvrzena pravidly pro posuzování petic zakotvenými Parlamentem v bodech 215 až 217 jednacího řádu Parlamentu, v současně platném znění (Jednací řád Evropského parlamentu, 8. volební období –

červenec 2014, dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Až na některá upřesnění jsou tato pravidla v zásadě totožná s relevantními pravidly platnými v době rozhodné z hlediska skutkového stavu sporu (Jednací řád Evropského parlamentu, 16. vydání – červenec 2004, Úř. věst. 2005, L 44, s. 1).

- 19 Parlament tak v článku 215 tohoto řádu stanovil různá dodatečná pravidla týkající se formálních podmínek a jazyka, v němž jsou petice předkládány, jakož i požadavku zástupce určeného předkladatelem v případě kolektivní petice. Petice, které splňují formální podmínky, jsou zapsány do „rejstříku“, kdežto ostatní petice jsou odloženy a předkladatel je informován o důvodech tohoto postupu. Petice zapsané do rejstříku předá předseda Parlamentu Petičnímu výboru, který stanoví, „zda jsou petice přípustné, či nikoliv ve smyslu článku 227 [SFEU]“, přičemž „přípustnosti“ je dosaženo, pokud pro ni hlasuje nejméně čtvrtina členů Petičního výboru. Petice prohlášené za nepřípustné jsou předmětem odůvodněného rozhodnutí, jež je oznámeno předkladateli petice, kterému mohou být doporučeny „jiné prostředky nápravy“.
- 20 Konečně je třeba poukázat na možnost, kterou si Parlament vyhradil v odstavci 13 uvedeného článku 215, zabývat se peticemi předloženými osobami, jež nejsou ani občany Evropské unie, ani nemají bydliště nebo sídlo v Unii, které Petiční výbor „chce projednávat“.
- 21 Článek 216 jednacího řádu Parlamentu, v současně platném znění, stanoví postup pro vyřizování petic, které Petiční výbor posuzuje „v rámci své běžné činnosti“, případně za přítomnosti předkladatele, kterému předseda tohoto výboru udělí či neudělí slovo. Petiční výbor může rozhodnout vypracovat zprávu z vlastního podnětu nebo může se souhlasem Konference předsedů předložit stručný návrh usnesení. V některých případech je Petiční výbor povinen spolupracovat s ostatními výbory, může požádat Evropskou komisi o pomoc a rozhodnout se uskutečnit zjišťovací misi do členského státu nebo do oblasti, jichž se petice týká. Petiční výbor může požádat předsedu Parlamentu, aby předal jeho stanovisko nebo doporučení Komisi, Radě Evropské unie nebo příslušnému členskému státu, aby učinily opatření nebo se k němu vyjádřily. Petiční výbor informuje každých šest měsíců Parlament o výsledcích svých jednání, a zejména o opatřeních přijatých Radou nebo Komisí na základě petic, které jim byly postoupeny. Předkladatelé jsou informováni o rozhodnutí, které učiní Petiční výbor, a o důvodech tohoto rozhodnutí. Jakmile je projednávání přípustné petice dokončeno, je petice prohlášena za uzavřenou a předkladatel je o tom informován.
- 22 Za těchto okolností musí rozhodnutí, kterým Parlament, jemuž je předložena petice, shledá, že petice nesplňuje podmínky stanovené v článku 227 SFEU, podléhat soudnímu přezkumu, neboť může nepříznivě zasáhnout do petičního práva dotčeného. Totéž platí pro rozhodnutí, kterým by se Parlament v rozporu se samotnou podstatou petičního práva odmítl zabývat peticí, která mu byla předložena, nebo se zdržel jejího projednání, a tudíž neověřil, zda petice splňuje podmínky stanovené v článku 227 SFEU.
- 23 Záporné rozhodnutí Parlamentu ohledně otázky, zda jsou podmínky stanovené v článku 227 SFEU splněny, musí být odůvodněno takovým způsobem, aby předkladatelé petice umožnili zjistit, která z uvedených podmínek nebyla v jeho případě splněna. V tomto ohledu je třeba uvést, že na rozdíl od posouzení, které Tribunál učinil v bodě 28 rozsudku Tegebauer v. Parlament (T-308/07, EU:T:2011:466), takové stručné odůvodnění, jaké bylo obsaženo v rozhodnutí Parlamentu dotčeném ve věci, která vedla k vydání uvedeného rozsudku, tento požadavek splňuje.
- 24 Naproti tomu z ustanovení Smlouvy o FEU i z pravidel přijatých Parlamentem k úpravě petičního práva vyplývá, že v případě petice, o níž měl Parlament stejně jako v projednávané věci za to, že splňuje podmínky stanovené v článku 227 SFEU, je Parlament nadán širokou posuzovací pravomocí politického rázu, pokud jde o způsob, jakým bude s peticí naloženo. Z toho plyne, že rozhodnutí přijaté v tomto ohledu nepodléhá soudnímu přezkumu, bez ohledu na to, zda takovým rozhodnutím přijímá uvedená opatření sám Parlament, nebo zda má za to, že není schopen je přijmout a postoupí petici příslušnému orgánu nebo útvaru k přijetí těchto opatření.

- 25 V projednávané věci ze samotného znění napadeného rozsudku vyplývá, že Parlament nijak neporušil právo navrhovatele obrátit se na něj prostřednictvím petice, když posoudil petici, kterou obdržel, rozhodl o její přípustnosti a rozhodl se postoupit ji k následnému projednání generálnímu řediteli Parlamentu pro personál, čímž s peticí naložil způsobem, který považoval za vhodný.
- 26 Vzhledem k výše uvedeným důvodům a jelikož ostatní důvody kasačního opravného prostředku jsou za těchto podmínek irelevantní, je kasační opravný prostředek třeba zamítnout.

K nákladům řízení

- 27 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 téhož jednacího řádu, který se použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Parlament požadoval uložení náhrady nákladů řízení navrhovateli a navrhovatel neměl ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Peteru Schönbergerovi se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.